

*Załącznik do ZARZĄDZENIA NR 27/2019/2020
DYREKTORA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 84
W WARSZAWIE
z dnia 30 sierpnia 2019 r.*

**Szkoła Podstawowa nr 84
im. Waleriana Łukasińskiego w Warszawie**

**PROGRAM
REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO
UWZGLĘDNIAJĄCY WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO**

rok szkolny 2019/2020

I. Podstawa prawna

- 1) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1148, 1078, 1287);
- 2) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 60);
- 3) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2019 poz. 639);
- 4) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356);
- 5) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U. z 2017 r., poz. 1575 oraz Dz.U. 2019 poz. 465);
- 6) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach, placówkach (Dz.U. z 2017 r., poz. 1591 oraz Dz.U. 2019 poz. 323);
- 7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325).

II. Założenia programu

1. Doradztwo zawodowe jest procesem, który rozpoczyna się w okresie przedszkolnym i jest kontynuowany na kolejnych etapach edukacyjnych, a wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowiącym sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia.
2. Dzięki przygotowywaniu uczniów do wyboru kolejnych etapów kształcenia można w sposób korzystny dla ucznia wpływać na rozwój jego samoświadomości, w zakresie rozpoznawania zainteresowań, talentów oraz predyspozycji zawodowych, na którą składają się wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy,
3. Program zakłada realizację planowych zadań przez ogół nauczycieli, koordynowanych przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły będą miały spójny charakter i będą służyły wspieraniu dzieci, uczniów w procesie rozpoznawania zainteresowań i predyspozycji zawodowych.

III. Cele ogólne

1. Celem preorientacji zawodowej jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.
2. Celem orientacji zawodowej jest zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.
3. Celem doradztwa zawodowego jest wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru zawodu, z uwzględnieniem predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.
4. Wdrażanie idei kształcenia ustawicznego kreatywnego i mobilnego funkcjonującego zgodnie ze zmianami we współczesnym świecie.

IV. Cele szczegółowe

1. Uczniowie:
 - 1) kształtowanie postawy przedsiębiorczości i aktywności wobec pracy (aktywizacja zawodowa),
 - 2) rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania,
 - 3) kształtowanie umiejętności analizowania swoich cech osobowości w aspekcie wyboru zawodu,
 - 4) przygotowanie i zaangażowanie w pełnieniu roli doradcy, wsparcie dziecka, kierowanie się jego dobrem w wyborze ścieżki zawodowej,
 - 5) poznanie systemu szkolnictwa oraz rynku pracy,
 - 6) dostarczanie informacji o zawodach, wymaganiach rynku pracy, o systemie szkolnictwa,
 - 7) kształtowanie umiejętności pracy w zespole, komunikatywności, zaangażowania,
 - 8) kształtowanie postawy szacunku do pracy własnej i cudzej,
 - 9) kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji,
 - 10) rozwijanie umiejętności pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych,
 - 11) poznanie swoich słabych i mocnych stron, możliwości i ograniczeń,
 - 12) dostarczanie wiedzy jak się uczyć i rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty;
2. Rodzice:
 - 1) przygotowanie i zaangażowanie w pełnieniu roli doradcy,
 - 2) kształtowanie umiejętności odpowiedniego wspierania dziecka, tak, aby kierować się jego dobrem w wyborze ścieżki zawodowej,
 - 3) poznanie systemu szkolnictwa oraz rynku pracy,
 - 4) zdobycie informacji, gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych;

3. Nauczyciele:
 - 1) rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów,
 - 2) diagnozowanie potrzeb uczniów,
 - 3) rozpoznawanie ich zdolności i predyspozycje,
 - 4) przybliżanie uczniom dostępnych ścieżek edukacyjnych, prezentowanie oferty szkół,
 - 5) wyjaśnianie zasad rekrutacji,
 - 6) wykorzystywanie elementów doradztwa na swoich lekcjach przedmiotowych,
 - 7) wspieranie uczniów i rodziców, udzielanie informacji, kierowanie do specjalistów.

V. Adresaci programu

1. Uczniowie.
2. Rodzice / prawni opiekunowie.
3. Nauczyciele.

VI. Metody i formy realizacji działań, z uwzględnieniem udziału rodziców w tych działaniach, w szczególności przez organizację spotkań z rodzicami

Planowane metody i formy pracy doradczej w poradnictwie grupowym, pozwalające na realizację założonych celów i treści programowych to:

1. Wizyty zawodoznawcze, organizowane u pracodawców oraz w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe.
2. Pogadanki realizowane podczas zajęć z nauczycielami.
3. Prezentacje, pokazy i wykłady w ramach spotkań z przedstawicielami różnych zawodów.
4. Aktywizujące problemowe - burza mózgów, dyskusja.
5. Metoda dramy - inscenizacje i odgrywanie ról.
6. Metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy).
7. Metody audiowizualne - filmy edukacyjne, zasoby Internetu i programy multimedialne, prezentacje multimedialne.
8. Treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki.
9. Techniki plastyczne, wzmacniające myślenie krytyczne oraz strategiczne, kwestionariusze, wywiady, gry i zabawy.
10. Rozmowy z rodzicami.

Metody i formy pracy mogą być modyfikowane w zależności od bieżących potrzeb grupy.

VII. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla poszczególnych etapów edukacyjnych

ODDZIAŁY PRZEDSZKOLNE			
Doradztwo zawodowe jest realizowane oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych na zajęciach edukacyjnych prowadzonych zgodnie z przyjętymi programami wychowania przedszkolnego.			
<p>Cele ogólne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka. – Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej. – Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych. – Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień – Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności. 			
Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego	Tematyka działań	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań
<p>1. Poznanie siebie Dziecko:</p> <p>1.1 określa, co lubi robić; 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań; 1.3 określa, co robi dobrze; 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.</p>	<p>Zabawa tematyczna „Kim chciałbym być”; Test niedokończonych zdań: „Najbardziej lubię robić.....” Pantomima – „moje zainteresowania”.</p>	<p>Cały rok</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – doradca zawodowy, – pedagog, – psycholog.

<p>2. Świat zawodów i rynek pracy Dziecko:</p> <p>2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;</p> <p>2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;</p> <p>2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;</p> <p>2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;</p> <p>2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.</p>	<p>Pantomima pt. „Zawody” ;</p> <p>Współpraca z rodzicami – opowiadanie o swoich zawodach – zalety, korzyści dla innych;</p> <p>Wycieczki w celu poznania zawodów: biblioteka, straż pożarna, teatr, poczta;</p> <p>Spotkania z : policjantem, przedstawicielem straży miejskiej, fizjoterapeutą, pielęgniarką;</p> <p>Kim będę, gdy dorosnę? – zajęcia plastyczne.</p>	<p>Cały rok</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.
<p>3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Dziecko:</p> <p>3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);</p> <p>3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.</p>	<p>Prezentacje multimedialne i filmy edukacyjne.</p>	<p>Cały rok</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.
<p>4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Dziecko:</p> <p>4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;</p> <p>4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;</p> <p>4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.</p>	<p>Gry planszowe: „Zawody”;</p> <p>Opowiadania i wiersze o zawodach – wykonanie ilustracji plastycznej;</p> <p>Odgrywanie scenek dramatycznych, wykorzystywanie przedmiotów jako rekwizytów;</p> <p>Rozwiązywanie zagadek dotyczących zawodów.</p>	<p>Cały rok</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.

KLASY I-III

Doradztwo zawodowe jest realizowane w klasach I–VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.
- Kształtowanie postawy szacunku dla pracy.
- Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień.
- Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją aktywności własnej.

<p>Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–VI szkół podstawowych A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych</p>	<p align="center">Tematyka działań</p>	<p align="center">Termin realizacji działań</p>	<p align="center">Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań</p>
<p>1. Poznanie siebie Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać; 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób; 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi; 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach; 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych. 	<p><u>Klasa pierwsza:</u> Każdy z nas jest inny. Mamy różne zainteresowania W Jaki sposób poznajemy świat? Mądrze korzystam z telewizji i komputera. Doskonalam swoje zmysły. Moje wymarzone zwierzątko. Opiekuję się moim zwierzęciem. Moje miejsce do zabawy. Moje domowe zajęcia. W czasie deszczu dzieci się bawią. Sposoby na nudę. Mali artyści. Każdy z nas jest w czymś dobry. Bawimy się w teatr. Między nami w klasie. Książka moim przyjacielem. Mamy swoje czasopisma. Lubimy podróżować.</p>	<p><u>Klasa pierwsza:</u> Wrzesień 2019 r. Wrzesień 2019 r. Wrzesień 2019 r. Październik 2019 r. Październik 2019 r. Październik 2019 r. Październik 2019 r. Listopad 2019 r. Listopad 2019 r. Listopad 2019 r. Listopad 2019 r. Listopad 2019 r. Luty 2020 r. Kwiecień 2020 r. Maj 2020 r. Czerwiec 2020 r. Czerwiec 2020 r. Czerwiec 2020 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.

	<p><u>Klasa druga:</u> Warto być sportowcem! Sposoby na długie wieczory. Nasze marzenia. Wielbiciele książek. Przed szklanym ekranem. Spędzamy czas przy komputerze. Odpoczynek jest ważny. Kim będę, gdy dorosnę?</p>	<p><u>Klasa druga</u> Listopad 2019 r. Listopad 2019 r. Listopad 2019 r. Styczeń 2020 r. Styczeń 2020 r. Styczeń 2020 r. Marzec 2020 r. Czerwiec 2020 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.
	<p><u>Klasa trzecia:</u> Mamy różne zainteresowania. Do szczęścia niewiele potrzeba. Uprawiamy sporty. Jak się odważyć? Ja się na tym znam. Jak powstaje film? Wizyta w teatrze. Mamy swoje marzenia.</p>	<p><u>Klasa trzecia:</u> Wrzesień 2019 r. Grudzień 2019 r. Styczeń 2020 r. Styczeń 2020 r. Marzec 2020 r. Marzec 2020 r. Kwiecień 2020 r. Maj 2020 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.
<p>2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń: 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie; 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach; 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach; 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje; 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu; 2.6 posługuje się przybarami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.</p>	<p><u>Klasa pierwsza:</u> Rola i zadania matki w rodzinie. Co robią moi rodzice? Czas spędzany z tatą, rola i zadania ojca w rodzinie. Moje wymarzone zwierzątko. Zabawa z kotem. Opiekuję się moim zwierzęciem. Robię zakupy. Zabawa w sklep. Gdy jesteśmy chorzy. Po leki do apteki. Mali ekolodzy. Kto nam pomaga? Na polu. O zachowaniu w teatrze. Aktorzy w teatrze lalek. Bawimy się w teatr . Życie w ulu. Z wizytą w bibliotece. Książki znamy i o nie dbamy</p>	<p><u>Klasa pierwsza:</u> Październik 2019 r. Październik 2019 r. Październik 2019 r. Październik 2019 r. Styczeń 2020 r. Marzec 2020 r. Marzec 2020 r. Marzec 2020 r. Marzec 2020 r. Kwiecień 2020 r. Kwiecień 2020 r. Kwiecień 2020 r. Kwiecień 2020 r. Kwiecień 2020 r. Kwiecień 2020 r. Maj 2020 r. Czerwiec 2020 r. Czerwiec 2020 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.

	<p><u>Klasa druga:</u> Kto pracuje w naszej szkole? Jesień w ogrodzie warzywnym. Jesień w polu. Skąd przybyły ziemniaki? Trudny zawód. Wycieczka do lasu. Las pod lupą. Deszczowy koncert. Modne – niemodne. Warto być sportowcem! Jak postępować ze zwierzętami? Zdrowie jest ważne! Wielbiciele książek. Korzystamy z biblioteki. Co zrobić, żeby nie zachorować? Dbamy o wzrok. Dbamy o zęby. Czy już widać wiosnę w lesie? Groźna woda. Wiosna w sadzie. Wiosna w polu i ogrodzie. Jak powstaje chleb? Na wiejskim podwórku. Mieszkańcy łąki i ogrodu. Kim będę, gdy dorosnę?</p>	<p><u>Klasa druga:</u> Wrzesień 2019 r. Wrzesień 2019 r. Wrzesień 2019 r. Wrzesień 2019 r. Październik 2019 r. Październik 2019 r. Październik 2019 r. Listopad 2019 r. Listopad 2019 r. Listopad 2019 r. Grudzień 2019 r. Styczeń 2020 r. Styczeń 2020 r. Luty 2020 r. Luty 2020 r. Marzec 2020 r. Marzec 2020 r. Marzec 2020 r. Kwiecień 2020 r. Kwiecień 2020 r. Kwiecień 2020 r. Maj 2020 r. Maj 2020 r. Maj 2020 r. Czerwiec 2020 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.
	<p><u>Klasa trzecia:</u> Mój dom, moja rodzina. Jesienne pole. Mój nauczyciel. Wycieczka do lasu. Wizyta u lekarza. Jak powstaje film? Na lotnisku. Wizyta w teatrze.</p>	<p><u>Klasa trzecia:</u> Wrzesień 2019 r. Październik 2019 r. Październik 2019 r. Październik 2019 r. Październik 2019 r. Marzec 2020 r. Kwiecień 2020 r. Kwiecień 2020 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.

<p>3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń: 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności; 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć; 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.</p>	<p><u>Klasa pierwsza:</u> Každy z nas jest inny. Mamy różne zainteresowania. W Jaki sposób poznajemy świat? Mądrze korzystam z telewizji i komputera. Doskonale swoje zmysły. Sposoby na nudę. Marzenia w bajkach zamknięte. Bawimy się mądrze i bezpiecznie. Bawimy się słowami. Lubimy fantazjować. Z wizytą w bibliotece. Książki znamy i o nie dbamy.</p>	<p><u>Klasa pierwsza:</u> Wrzesień 2019 r. Wrzesień 2019 r. Wrzesień 2019 r. Wrzesień 2019 r. Wrzesień 2019 r. Listopad 2019 r. Grudzień 2019 r. Styczeń 2020 r. Luty 2020 r. Kwiecień 2020 r. Czerwiec 2020 r. Czerwiec 2020 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.
	<p><u>Klasa druga:</u> Obowiązki dyżurnego. Mamy swoje obowiązki. Sposoby na długie wieczory. Nasze marzenia. Zbieramy wiadomości o zwierzętach. Umiemy zaplanować sobie czas. Dlaczego warto być punktualnym? Co wiemy o śniegu? Zdrowie jest ważne! Wielbiciele książek. Korzystamy z biblioteki. Co warto przeczytać? Co zrobić, żeby nie zachorować? Co zrobić, gdy zdarzy się wypadek? Jak powstała Warszawa?</p>	<p><u>Klasa druga:</u> Wrzesień 2019 r. Październik 2019 r. Listopad 2019 r. Listopad 2019 r. Grudzień 2019 r. Grudzień 2019 r. Grudzień 2019 r. Styczeń 2020 r. Styczeń 2020 r. Styczeń 2020 r. Styczeń 2020 r. Luty 2020 r. Luty 2020 r. Luty 2020 r. Marzec 2020 r. Czerwiec 2020 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.
	<p><u>Klasa trzecia:</u> Mamy różne zainteresowania Do kogo zwrócić się o pomoc? Kto pyta, nie błądzi. Ze szkoły do laboratorium. Dbamy o siebie.</p>	<p><u>Klasa trzecia:</u> Wrzesień 2019 r. Listopad 2019 r. Grudzień 2019 r. Styczeń 2020 r. Styczeń 2020 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.

	<p>Mam inne zdanie. Jesteśmy ciekawi świata. Świat gazet i czasopism. Mamy swoje marzenia.</p>	<p>Luty 2020 r. Marzec 2020 r. Maj 2020 r. Czerwiec 2020 r.</p>	
<p>4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń: 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić; 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.</p>	<p><u>Klasa pierwsza:</u> Każdy z nas jest inny. Mamy różne zainteresowania. Chcemy się lepiej poznać Mądrze korzystam z telewizji i komputera. Doskonalam swoje zmysły. W co się bawić? Dla każdego coś miłego. Opiekuję się moim zwierzęciem. Mój wolny czas. Bawimy się mądrze i bezpiecznie. Kiedy ktoś znajdzie się w potrzebie. Robię zakupy. Wiemy, jak się zachować przy stole. Jesteśmy dla siebie mili. Gdy jesteśmy chorzy. Hałas nam szkodzi. Co możemy zrobić dla środowiska? Umiemy postępować ze zwierzętami. Ostrożności nigdy za wiele. Zapraszamy gości. Czysta woda zdrowia doda. Między nami w klasie. Nasze święto. Wakacyjne plany.</p>	<p><u>Klasa pierwsza:</u> Wrzesień 2019 r. Wrzesień 2019 r. Wrzesień 2019 r. Wrzesień 2019 r. Wrzesień 2019 r. Październik 2019 r. Październik 2019 r. Październik 2019 r. Październik 2019 r. Grudzień 2019 r. Styczeń 2020 r. Styczeń 2020 r. Styczeń 2020 r. Styczeń 2020 r. Luty 2020 r. Marzec 2020 r. Marzec 2020 r. Marzec 2020 r. Marzec 2020 r. Marzec 2020 r. Kwiecień 2020 r. Kwiecień 2020 r. Maj 2020 r. Czerwiec 2020 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.
	<p><u>Klasa druga:</u> Jak się zmieniliśmy? Co to znaczy być dobrym kolegą? Mamy swoje obowiązki. Opiekujemy się rodzeństwem. Warto być sportowcem! Sposoby na długie wieczory.</p>	<p><u>Klasa druga:</u> Wrzesień 2019 r. Wrzesień 2019 r. Październik 2019 r. Październik 2019 r. Listopad 2019 r. Listopad 2019 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.

	<p>Nasze marzenia. Jak postępować ze zwierzętami? Zbieramy wiadomości o zwierzętach. Umieemy zaplanować sobie czas. Co wiemy o śniegu? Zdrowie jest ważne! Moje bezpieczne ferie. Spędzamy czas przy komputerze. Co zrobić, żeby nie zachorować? Potyczki ortograficzne. Inaczej piszę, niż słyszę. Lubimy żartować. Co zrobić, gdy zdarzy się wypadek? Co jest przyjazne, a co szkodliwe? Każdy z nas jest ważny. Planujemy zakupy.</p>	<p>Listopad 2019 r. Grudzień 2019 r. Grudzień 2019 r. Grudzień 2019 r. Styczeń 2020 r. Styczeń 2020 r. Styczeń 2020 r. Styczeń 2020 r. Styczeń 2020 r. Styczeń 2020 r. Marzec 2020 r. Marzec 2020 r. Marzec 2020 r. Marzec 2020 r. Maj 2020 r. Czerwiec 2020 r. Czerwiec 2020 r.</p>	
	<p><u>Klasa trzecia:</u> Mój dom, moja rodzina. Jesienne pole. Mój nauczyciel. Wycieczka do lasu. Wizyta u lekarza. Jak powstaje film? Na lotnisku. Wizyta w teatrze.</p>	<p><u>Klasa trzecia:</u> Wrzesień 2019 r. Październik 2019 r. Październik 2019 r. Październik 2019 r. Październik 2019 r. Marzec 2020 r. Kwiecień 2020 r. Kwiecień 2020 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.

KLASY IV-VI

Doradztwo zawodowe jest realizowane w klasach I–VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy

Cele ogólne:

- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych.
- Rozwijanie wiedzy o aktualnym rynku pracy.
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie.
- Rozwijanie umiejętności uczenia się.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

<p align="center">Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–VI szkół podstawowych</p> <p align="center">B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych</p>	<p align="center">Tematyka działań</p>	<p align="center">Termin realizacji działań</p>	<p align="center">Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań</p>
<p>1. Poznawanie własnych zasobów Uczeń:</p> <p>1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;</p> <p>1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;</p> <p>1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;</p> <p>1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.</p>	<p>Pogadanki z uczniami podczas godzin wychowawczych: „Ja w grupie – co nas łączy, w czym jesteśmy wyjątkowi”, „Moje mocne strony i uzdolnienia”, „Moje hobby”, Samoocena uczniów.</p>	<p align="center">Cały rok szkolny 2019/2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.
<p>Realizowane na godzinach wychowawczych tematy: Jaki jestem – moje wady i zalety, W tym czuję się dobry – prezentacja swoich zainteresowań i pasji. Dyskusja na temat: Czy każdy musi być dobry we wszystkim? Czy pasja jest ważna w życiu? Wykonywanie plakatów – Oto moje hobby. Prezentowanie swoich zainteresowań.</p>	<p align="center">Cały rok szkolny 2019/2020</p>		

	<p>O tolerancji, akceptacji i integracji słów kilka (język polski). Działania integrujące klasę - w jaki sposób rozmawiać o swoich potrzebach? (godzina wychowawcza) Rozmawiamy o swoich potrzebach - dyskusja w kole (godzina wychowawcza).</p> <p>Poznanie siebie warunkiem sukcesu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc uczniom w poznaniu swoich zainteresowań, uzdolnień, umiejętności, mocnych i słabych stron; - rozwijanie poczucia własnej wartości, pozytywnego myślenia i samoakceptacji. <p>Uczniowie znają swoje zainteresowania, uzdolnienia, umiejętności, mocne i słabe strony. Potrafią analizować własny potencjał pod kontem planowania własnej kariery.</p> <p>Asertywność a moje własne potrzeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poszerzenie wiedzy uczniów w kontekście dokonywania wyborów edukacyjnozawodowych; - rozwijanie kluczowych umiejętności w zakresie asertywności. <p>Uczniowie rozumieją znaczenie asertywnego zachowania w kontekście planowania własnej kariery zawodowej a także znają swój poziom asertywności.</p>	<p>Wrzesień 2019 r.</p> <p>Cały rok szkolny 2019/2020</p> <p>Cały rok szkolny 2019/2020</p>	
<p>2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń: 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;</p>	<p>Wycieczki i warsztaty klasowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wizyta w Wytwórni Filmów Dokumentalnych i Fabularnych w Warszawie (zapoznanie z zawodem choreografa, operatora filmowego, kostiumologa); - mobilne planetarium (zapoznanie z zawodem astronoma); - warsztaty archeologiczne (zapoznanie z zawodem archeologa). 	<p>Cały rok szkolny 2019/2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog, - psycholog, - doradca zawodowy.

<p>2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;</p> <p>2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;</p> <p>2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;</p> <p>2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.</p>	<p>Analiza bohaterów tekstów literackich pod kątem wykonywanych przez nich zawodów (np. Ambroży Kleks – nauczyciel i wychowawca)</p>		
	<p>Poznanie różnych zawodów, np. podczas wyjść i wycieczek. Między innymi spektakl teatralny – zapoznanie z zawodem aktora, scenarzysty, reżysera, scenografa, kostiumologa. Wyjście do muzeum – zapoznanie z pracą przewodnika, poznanie tajników pracy w muzeum.</p> <p>Udział w warsztatach – poznanie zawodu specjalisty i animatora.</p> <p>Dyskusje na temat zawodów rodziców. Debata - rola pieniądza w życiu człowieka – lepiej mieć czy być? Czy pieniądze stanowią o wartości człowieka?</p>	<p>Cały rok szkolny 2019/2020</p>	
	<p>Każdy może być pisarzem - redagujemy opowiadanie twórcze z dialogiem. O roli pisarza... (język polski).</p> <p>Planetarium - pokaz nieba. O zawodzie astronoma słów kilka... (język polski).</p> <p>Role grupowe i ich znaczenie w życiu człowieka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z pojęciem roli grupowej, różnymi sposobami wspierania zespołu; - budowanie u uczniów samoświadomości i podnoszenie samooceny; <p>Uczniowie potrafią współpracować w zespole. Wiedzą jak ważna jest odpowiednia współpraca, aby efektywnie działać.</p> <p>Komunikacja interpersonalna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się; 	<p>Wrzesień 2019 r.</p> <p>Cały rok szkolny 2019/2020</p> <p>Cały rok szkolny 2019/2020</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> – ukazanie barier komunikacyjnych i ich wpływ na porozumiewanie się. <p>Uczniowie posiadają wiedzę na temat umiejętności skutecznego porozumiewania się. Wiedzą jakie bariery komunikacyjne zakłócają porozumiewanie się.</p>		
<p>3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie</p> <p>Uczeń:</p> <p>3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;</p> <p>3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;</p> <p>3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.</p>	<p>Temat godziny wychowawczej: „Jak uczyć się szybko i skutecznie – rozpoznajemy swoje style uczenia się”, Przedmioty, które lubię – pogadanka będąca drogowskazem zawodowym.</p>	Cały rok szkolny 2019/2020	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.
	<p>Godziny wychowawcze poświęcone sposobom i technikom uczenia się.</p> <p>Jak się uczyć, żeby się nauczyć? Propozycje uczniów. Burza mózgów, zbieranie pomysłów jak nauczyć się jakiegoś tematu. Bank informacji. Nauka bezpiecznego pozyskiwania wiedzy z Internetu, słowników, encyklopedii czy książek.</p>	Cały rok szkolny 2019/2020	
	<p>Jak radzić sobie z trudnymi emocjami? - Hanna Januszewska Lwy (język polski)</p> <p>Radzenie sobie w sytuacjach trudnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie uczniów z definicją stresu; – uświadomienie uczniom znaczenia radzenia sobie ze stresem; – zachęcanie uczniów do wymiany doświadczeń w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem; – uświadomienie uczniom znaczenia pozytywnego stresu. <p>Uczniowie znają definicje stresu. Mają świadomość znaczenia radzenia sobie ze stresem. Znają nowe sposoby radzenia sobie ze stresem.</p>	<p>Wrzesień 2019 r.</p> <p>Cały rok szkolny 2019/2020</p>	

<p>4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych</p> <p>Uczeń:</p> <p>4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;</p> <p>4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;</p> <p>4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.</p>	<p>Pogadanki z uczniami podczas godzin wychowawczych: „Kim chce zostać w przyszłości?”;</p> <p>Doskonalenie pracy w grupach podczas lekcji języka polskiego;</p> <p>Wyznaczenie sobie celów na najbliższy rok szkolny.</p>	<p>Cały rok szkolny 2019/2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.
	<p>Kim chcę być kiedy dorosnę? Gdzie będę pracował?</p> <p>Notowanie na karteczkach na początku roku szkolnego planów i założeń na rok szkolny, weryfikowanie wyników szkolnych i zmiany zainteresowań na koniec nauki w klasie IV.</p> <p>Czy się zmieniłem? Dlaczego? Co teraz mnie interesuje? Co na to wpłynęło?</p>	<p>Cały rok szkolny 2019/2020</p>	
	<p>Oto my! Tworzymy profile internetowe bohaterów. O roli administratora internetowego. (język polski). Jak argumentować? (język polski). Fakt - Uczucie - Potrzeba - Prośba - FUPP - o skutecznym komunikowaniu się. (język polski).</p> <p>Planowanie – czym jest?:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poszerzanie i udoskonalanie wiedzy uczniów w zakresie – umiejętności planowania; – uczniowie wiedzą czym jest planowanie. <p>Uczniowie zdają sobie sprawę z wagi umiejętności planowania. Potrafią diagnozować przeszkody, które mogą wystąpić w procesie planowania.</p>	<p>Listopad 2019 r. Październik 2019 r. Październik 2019 r.</p> <p>Cały rok szkolny 2019/2020</p>	

Klasy VII-VIII
Doradztwo zawodowe jest realizowane w klasach VII i VIII szkół podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych
na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat predyspozycji, zainteresowań zawodowych i zdolności.
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej i wiedzy o rynku usług edukacyjnych.
- Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy.
- Kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych.
- Przygotowanie do pełnienia możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy i współpracownika.
- Rozwijanie kompetencji w związanych z procesem rekrutacji na rynku pracy.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII szkół podstawowych	Tematyka działań	Termin realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań
<p>1. Poznawanie własnych zasobów Uczeń:</p> <p>1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;</p> <p>1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);</p> <p>1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;</p> <p>1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;</p> <p>1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia</p> <p>1.6 w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;</p> <p>1.7 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;</p> <p>1.8 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.</p>	<p>1. Moje mocne i słabe strony.</p> <p>2. Odkrywam swoje zdolności i umiejętności.</p> <p>3. Moje pasje i zainteresowania.</p> <p>4. Stres. Omówienie sytuacji stresogennych. Przedstawienie sposobów radzenia sobie ze stresem.</p> <p>5. Ja w oczach innych.</p> <p>6. Rozpoznaje swoje aspiracje.</p> <p>7. W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z....?</p> <p>8. Moje umiejętności - moje sukcesy.</p>	<p style="text-align: center;">Drugi okres roku szkolnego 2019/2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.

<p>2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń:</p> <p>2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;</p> <p>2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;</p> <p>2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;</p> <p>2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;</p> <p>2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;</p> <p>2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;</p> <p>2.7 dokonuje autoprezentacji;</p> <p>2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy. 2. Odkrywam swoje predyspozycje zawodowe. 3. Moja przyszłość, kim chce być? Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych. 4. Świat zawodów. Zawody przyszłości. 5. Zawody wokół nas. 6. Moje zasoby a oczekiwania pracodawców. 	<p>Drugi okres roku szkolnego 2019/2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.
<p>3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń:</p> <p>3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;</p> <p>3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;</p> <p>3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;</p> <p>3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. System szkolnictwa. 2. Umiejętność pracy w zespole. 3. Informacje w zasięgu ręki czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych. 4. Szkoła i co dalej. Moja edukacyjna przygoda. 5. Co gwarantuje mi szkoła? 6. Jak wybrać szkołę? 	<p>Drugi okres roku szkolnego 2019/2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog, – doradca zawodowy.

<p>4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń:</p> <p>4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;</p> <p>4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;</p> <p>4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;</p> <p>4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. System szkolnictwa. 2. Umiejętność pracy w zespole. 3. Informacje w zasięgu ręki czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych. 4. Szkoła i co dalej. Moja edukacyjna przygoda. 5. Co gwarantuje mi szkoła? 6. Jak wybrać szkołę? 7. Moja przyszłość, kim chce być? Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych. 	<p>Drugi okres roku szkolnego 2019/2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog, - psycholog, - doradca zawodowy.
---	---	---	--

VIII. Współpraca z instytucjami.

W ramach realizowanych działań w zakresie doradztwa zawodowego prowadzona będzie współpraca z następującymi instytucjami:

- 1) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 13;
- 2) Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno – Społecznych i Szkoleń;
- 3) Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej
- 4) Ochotnicze Hufce Pracy;
- 5) Przedstawiciele zakładów pracy, szkół branżowych.